

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

כנס אמונה ושמחה

כבר אמר רבינו הקדוש: "רצוני שתעשו את נשותיכם חסידות". ואם על הדורות הקודמים התבטא כך רבינו, הרי שבדורנו, כאשר רבים הם המתקרבים לדרכו הקדוש, ואין הכל יודעים להנחיל את אור רבינו בביתם - מה טוב ומה נעים שנשות ברסלב מתכנסות מפעם לפעם כדי להתחזק יחדיו ולשמוע מפי רבניות חשובות דברים המשיבים את הלב ומחיות את הנפש.

ברוח זו, ולקראת ימי הפורים הממשמשים לבוא, יתקיים כנס נשים גדול שכולו שמחה ואמונה, ביום א' הקרוב פרשת פקודי, באולמי "כינור דוד" בבית שמש.

הכנס יתחיל בשעה 20:00 ליד שולחנות ערוכים בטוב טעם, ולאחר מכן יושמעו יוגונו נשמה המעוררים את הלב. בשעה 21:00 יושמעו דברי חיזוק ואמונה מענייני השעה, וערכו תוכניות מעניינות.

בסיום הערב תתקיים הגרלה על כרטיס נסיעה לאומן, נדבת "דרך צדיקים", ועל עוד פרסים יקרי ערך.

לבירור על מוקדי מכירת הכרטיסים ולפרטים: 052-71-61-600

החכמה הגדולה להיות בנתמה

להיות 'בהמה' לא מומלץ, אבל להיות 'אדם' שיודע מתי להניח את השכל בצד ולהיות תמים כבהמה - מומלץ ביותר. זוהי גם סגולה לישועה, שכן כך פירשו חכמינו את הפסוק: "אדם ובהמה תושעו ה'" - אלו בני אדם שערויין בדעת כאדם, ומשיימין עצמן כבהמה" (הולין ה"ע"א). כלומר, יש להם שכל, אלא שהם יודעים גם מתי לשים עצמם כבהמה.

וזהו אכן חכמה גדולה! לא כל מי שהוא חכם יודע כיצד ומתי לשים את עצמו כבהמה; וכבר אמר על כך רבינו הקדוש: "שהוא חכמה ומלאכה גדולה להיות כמו בהמה" (שיחות הר"ן, טו). שכן, האדם מטבעו אוהב תמיד להבין, גם במקומות ומצבים שבהם "מוותר האדם מן הבהמה אָן".

רק מי שחכם באמת, מבין בחכמתו עד כמה ראוי לו לשים עצמו כבהמה; וכפי שאכן נהג רבינו עצמו בימי נעוריו: "שהיה עובד את השם יתברך בכל מיני עבודות פשוטות לגמרי, בלי שום חכמות כלל.

אף על פי שבאמת היה חכם גדול ומופלג בחכמה מאד מאד גם בימי קטנותו ובימי נעוריו, כאשר היה מפורסם לכל מכיריו - אף על פי כן לא השתמש בשום חכמה כלל בעבודת השם, רק היה נוהג לעשות כל העבודות הפשוטות שבעולם. דהיינו:

לימוד התורה הרבה, מצוות מעשיות, וריבוי תפלות ובקשות, וריבוי התבודדות מאד, לדבר ולפרש שיחתו לפניו יתברך.

"וזה היה עיקר חכמתו הגדולה מאד. כי מעוצם הפלגת חכמתו, זכה תיקף לחכמה זו: שאין צריכים שום חכמה כלל בעבודת השם. כי זה עיקר החכמה הגדולה מן הכל, שלא להיות שום חכם בעבודת השם, רק בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות כלל" (שבחי הר"ן, ג).

ב"תורה" הראשונה בליקוטי מוהר"ן, מלמד אותנו רבינו הקדוש: "מחמת שאור השכל גדול מאד, אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת נון, שהוא בחינת מלכות"; אור חכמת הבורא, כל כך גדול ואינסופי, עד שאין אפשרות לקבלו באמצעות השכל גרידא, ורק מי שמישים את עצמו כבהמה תמימה, הוא זה שמישיג את האור הגדול.

"כי בקדושה, זאת הבחינה יקרה מאד, היינו בחינת 'בהמה', היינו לעשות עצמו כבהמה, כאילו אין בו שום דעת כלל, כמו שאמר אסף: 'ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך'; וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה

על פסוק: 'כל אשר נתן ה' חכמה בהמה' - שהיא חכמה גדולה לעשות עצמו כבהמה. כי על ידי זה עיקר קבלת הדעת והשכל האמת, כי זהו בחינת צמצום המוח, בחינת מלכות, בחינת נון, שהוא בחינת מידה וצמצום. היינו, שאי אפשר לקבל שום דעת ושכל אמתי כי אם כשמישים עצמו כבהמה, כאילו אינו יודע כלל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: אין התורה מתקיימת אלא במי שמישים עצמו כאינו יודע - ואז, על ידי זה דייקא זוכה לקבל את השכל והמח בהדרגה ובמידה" (ליקוטי הלכות, פקדון ד, ד).

בפרשת השבוע נאמר: "ועשה בצלאל ואהליאב וכל איש חכם לב אשר נתן ה' חכמה ותבונה פְּהָקָה לדעת לעשות את כל מלאכת עבודת הקודש לכל אשר ציווה ה'".

בא רבינו הקדוש ודורש את המילה "פְּהָקָה", ומנקד אותה "פְּהָקָה". לאמור: מי הם החכמים המתאימים למלאכת עבודת הקודש? אלה שנתן להם ה' חכמה, כיצד ומתי להתנהג כבהמה! ומי שילמד מהם אומנות זו, יהיה גם הוא מאותם המאושרים שזוכים לעבוד את ה', בלי להתבלבל אף פעם.

"כל הבלבולים של כל אדם - שמתאוה לכל התאוות, ואף על פי כן רוצה לידע ולהבין הכל בשכלו המגושם; ובכל פעם קשה לו כמה קושיית על ה' יתברך ועל הצדיקים... ואפילו אם קשה לו קושיית על עצמו, גם זה אינו טוב"

שכן, כל הבלבולים שלנו נובעים מחוסר היכולת להיות כבהמה. אנחנו רוצים להבין את הכל... וכך כותב מוהר"ן:

"כל הבלבולים של כל אדם [הוא מחמת] שמתאוה לכל התאוות, ואף על פי כן רוצה לידע ולהבין הכל בשכלו המגושם; ובכל פעם קשה לו כמה קושיית על השם יתברך ועל הצדיקים וכו'. ואפילו אם קשה לו קושיית על עצמו, גם זה אינו טוב, כי גם אז מעשי בעל דבר, שמחליש דעתו על ידי הקושיית שקשה לו על עצמו; 'איך אתה רוצה להתפלל ככונה והתלהבות, והלא בשעה הקודמת עשית כך וכך', וכיוצא בזה בלבולים הרבה בלי שיעור. וכל זה נמשך מזהמת הנחש, שמבלבל דעת האדם, שרוצה להבין הכל. כי באמת אין אנו יודעים כלל. ואפילו שלמה המלך, עליו השלום, אמר: 'כי בער אנכי מאיש ולא בית אדם לי; וכן בתהלים אמר: 'ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמך'. מכל שכן אלף אלפים וריבי רבבות קל וחומר אנשים פשוטים, בפרט בדורות הללו! והכלל, שאין האדם יודע כלל, רק צריך להתחיל בכל פעם מחדש בעבודת השם, ויכל אשר תמצא ידך לעשות בכוחך עשה' - ואז טוב לך לעולם, וסוף כל סוף תגיע לתכלית הטוב והנצחי בזה ובבא" (משיבת נפש, ט).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	אדר א'	ה"א	ה"ז	ה"ב	סוכה
א	ב	סז;	לז	עה עז	יט
ב	ג	סח.	לח	עז עח	כ
ג	ד	סח:	לט	עט פ	כא
ד	ה	סט.	מ	פא פב	כב
ה	ו	סט:	מא	פג פד	כג
ו	ז	ע.	מב	פה פו	כד
ז	ח	ע:	מג	פז פח	כה

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
בארה"ב 8552121-718 (1)
באנגליה 6085819-203 (44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברעזקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיהו ה"ו, הר"ר נפתלי ברגר ה"ו, הר"ר מרדכי גוטליב ה"ו, הר"ר יצחק גרינולד ה"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס ה"ו, הר"ר משה ליכטער ה"ו, הר"ר נפתלי שטיצר ה"ו, בחסות חברת "נקודות"

לצדיק לא קל לתקן אותנו

מחשבות על זה, בוודאי אין הדבר בא בנקל" (שם).

זוהי מה שקורה בעצם אתנו. גם רבינו הקדוש וגם אנחנו רוצים בכל לב, שנתקרב לה' תוך יום אחד, וכך אכן ראוי להיות. אך לפעמים נמשך מהלך ההיטהרות וההתקרבות זמן רב, והצדיק וגם אנחנו אמורים להתאזר בסבלנות ולהתקדם בעקשנות צעד אחר צעד.

אין הכי נמי, רבינו שבור מאד מההתמהוות שלנו; ופעם אחת אף אמר: "הלא שיברו אותנו כחרס הנשבר. הלא הייתי סבור שאתם כולכם תהיו צדיקים, צדיקים גדולים, עם שכל כזה שבכמה דורות לא היה שכל כזה, ועתה שיברו אותנו כחרס הנשבר" (חיי מוהר"ן, רכח). אך מאידך, הוא אינו דוחק את השעה; הוא מפציר בנו להמשיך הלאה בעקשנות וסבלנות, גם אם אין לנו מצליחים לזוּו יותר מכחוט השערה.

ומדוע? כי יש הרבה רפש ולכלוך במוח ובלב, וצריכים המון עקשנות וסבלנות עד שמתנקים מהם. שכן, "היה אפשר להוציא הפסולת והרפש מיד מהאנשים שהיו בגשמיות מתחילה ונתקדשו להשם יתברך, אך מה יהיה - אם יהיה מוציא הרפש, יוציא הרפש עם המוח, מאחר שמעורב הכל יחד. על כן, ההכרח להיות מתון, עד שיודרך מעט מעט" (שיחות הר"ן, עט).

אפיים. כי ה' יתברך מאריך אף לרשעים כדי שישוּבו, וצריך הצדיק שיאחז גם כן בבחינה זו של אריכות אפיים. ובבחינה זו של 'אריכות אפיים' של הצדיק, כלול מה שצריך הצדיק שלא יהיה דוחק את השעה בשום דבר, רק יאריך אפו על כל דבר, וימתין הרבה לרחמי המרובים בלי שיעור" (ליקוטי הלכות, דברים הנוהגים בסעודה ה, ט).

גם כשהחיפזון של הצדיק לקרב אותם נובע מרצון קדוש וטהור, מתשוקה עצומה לקרב את כל בני העולם להשם יתברך - גם אז החיפזון לא רצוי, ודחיקת השעה רק מוזיקה. "כי אף על פי שכונת הצדיק בודאי לטובה, שרוצה רק למלאות רצון ה' יתברך, ומחמת זה הוא בהול מאד בהדבר שחפץ, מחמת שידוע שהוא רצונו יתברך - אף על פי כן אסור לדחוק את השעה, כי צריכין להיות בקי בעניין זה מאד, שזהו בחינת 'בקי ברצוא ושוב'. כי צריכין לרוץ מאד מאד לעשות רצונו יתברך, אבל אף על פי כן צריך שיהיה לו אריכות אפים לבלי לדחוק את השעה, רק ימתין לישועת השם" (שם).

שכן, גם הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו אינו ממחר לקרב את אותם רשעים, ומסובב איתם סיבובים ארוכים, עד שהם מתקרבים. שהרי "בעניין התקרבות רחוקים כאלו, ה' יתברך בעצמו כביכול, צריך לחשוב מחשבות ותחבולות איך לקרבם, כמו שכתוב 'והושב מחשבות לבלתי ידח ממנו נידח'. ומאחר שה' יתברך צריך לחשוב

"ודע, שיש כמה רשעים שאסור לקרבם תחת כנפי עבודתו, כי הם מורידים את המקרבם ממדרגתו. כמו שמצינו גבי משה, שקירב את הערב רב, ואחר כך על ידי זה אמר לו הקדוש ברוך הוא: 'לך רד כי שחת עמך'".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, נט)

יש רשעים שאסור לקרב אותם - מלמד אותנו רבינו - ואפילו משה רבינו, כשקירב אותם נפל ממדרגתו. מה פשר הדבר? הרי תמיד לימדו אותנו שהצדיק יכול לקרב גם את הנשמות הפגומות ביותר - ולפתע אנו מגלים סוג נשמות שאותן אסור ומסוכן לקרב. מה אם כן יהיה תיקון של אותן נשמות? ואולי גם אנחנו מאותם נשמות?...

החסבר הוא - אומר מוהרנ"ת - גם את הנשמות הללו מותר וצריך לקרב, וגם הן יבואו על תיקון. אלא שכדי לקרב אותן, חייבים המון סבלנות; וכשמנסים לקרב אותן בחיפזון ומתוך דחיקת השעה, הדבר מסוכן גם להן וגם לזה שמקרב אותן.

"כי יש רשעים שהם משוקעים בתאוותם ובמחשבותם הרעות כל כך, והם רחוקים כל כך, עד שאי אפשר בשום שכל ובשום כח לקרבם לה' יתברך; ואי אפשר לקרבם, כי אם על ידי רחמים ותחנונים, שהוא בחינת אריכות

רבי יהודה לייב רוזנפלד - פראמפאלער

אנפין, וכן לבי עלי דוי שלא ראיך אצלי באותו מעמד. "...הייתי בלודז' שבת פרשת תרומה, אחי ורעי, אין בפי די מילים לתאר את המחזה; השמחה והחדוה וההתעוררות שהיה בליל שבת. אכלתי בלילה אצל הרשל בוכהאלטער נ"י, בלי עין הרע, שולחן ה' כביכול, מסובין בנים ובנות היודעים ומבינים ענייניו בדעת האמת, ממש חיות הנפש, לבי נתמלא גיל וחדוה עד לבכות מגודל הנחת רוח שהיה לי מזה. ובשבת בבוקר בבית החסידים, התפילה בהתעוררות והתרוטמות ובאחדות, וביניהם נפשות מביני דבר בדעת וספרי רבינו הקדוש בהתמדה, אין באפשרות להעלות על הכתב..." (המכתב בשלמותו, מובא בספר 'שארית ישראל קבר'). רבי לייבל נסתלק לעולמו בכ"ז אדר א' שנת תשי"א.

בארץ הקודש התחבר באהבת רעים עם חסידי ברסלב המעטים שהתגוררו בה וחיו כמשפחה אחת, הלא המה: רבי ישראל בער אודסר, רבי אלטר בן ציון קרוסקופ, רבי יעקב זאב ברזסקי ויתר בני החבורה. בשנת תרפ"ו, נסע לפולין, ורוחו התפעמה בקרבו בראותו כיצד התעצם אורו של רבינו במדינה זו מאז עזב אותה, וכה כתב במכתבו לידידו רבי ישראל בער:

"כבוד אהובי אחי ורעי הנצמד בקירות לבבי, כמר ישראל דוב נ"י ברזל אדערסר... הנני להתראות אתך בפנימיות לבבי המלא השתוקקות וגעגועים לראותך בזה. כי מה אעידך ומה אתאר לפניך את רגשי לבבי אשר מילאו את כל אברי ושרעפי ועורקי, השמחה והחדוה והתרוטמות הדעת ששרר בין אנ"ש בעת בואי הנה, המה נשאוני והגיעוני עד למרומי שחקים..."

"אבל כל זה אינו חלק אלף מני השבת שעשה עלי רושם כביר מאוד מאוד; התפילה ברגש ומחאת כפיים ותפילה בכוח, הזכירני דמיון הראש השנה באומאן בומנים הראשונים, ואחר כל אלה - הריקודים בדביקות נפלא ובכישול עצמי, אשר לא ראיתי זמן כביר.

"...והקדושה, והלימוד 'סיפורי מעשיות' בטעם ובמתק לשון. וברוך ה' גם אני לקחתי חבל במיני פרפראות שזיכני ה' בזכות רבינו הקדוש, להאיר את המעשיות בשיחות וסיפורים ששמעתי מאנ"ש שייחיו ושכבר שבקו חיים לנו ולכל ישראל. וכמעט יצאנו אחר הריקודים כמו מהאידרא בבחי' בעזיר

היה הראשון מאנ"ש בפולין שעסק בהדפסת ספרי רבינו. כבר בשנת תרס"ח היתה לו יד בעבודת ההדפסה (לפי מכתבי רבי דוד צבי דאישוסקע שבספר 'אמונת אומן'). ואף רבי ישראל קרדונר מוזכרו במכתביו: "נא ונא להודיעני בכל פעם מחדש מענין הדפסה וגם מהספרים שהנחתי עבור ר' לייבל בעד 25 רובל-כסף ואם הר' לייבל מדפיס הספר 'שערי שמחה'" (שם) זכה רבי לייבל ונסע פעמים רבות מפולין לאומן לראש השנה; וככל שהתמיד בהתקרבות לרבינו ובלמוד ספרי, התמסר להדפיסם ולהפיצם על פני תבל. בשנת תרע"ג הדפיס בעירו פראמפאל את המהדורה השניה של הספר 'חיי מוהר"ן' בתוספת השמטות. בסוף הספר פרסם הודעה: "בקרוב יצא לאור ספר 'שומר אמונים', מלוקט ומיוסד על חיזוק האמונה כמובן מספרי ליקוטי מוהר"ן, מקובץ ומלוקט ע"י הרב משה יהושע המכונה ר' אלטר נ"י מטפליק". באותה שנה הדפיס גם מהדורה שניה של 'השתפכות הנפש', וכן את הספר 'תפילות ותחנונים' בתרגום לאידיש.

בשנת תרפ"א הדפיס את המהדורה השלישית של 'חיי מוהר"ן', במימון ובעזרת האחים היקרים ר' ג'ינך ור' ישראל דוד רובינוון מאוסטרובצה.

באותה שנה זכה רבי לייבל לעלות לארץ הקודש. גם כאן המשיך בעבודת הקדוש של הדפסת והפצת ספרי רבינו. כן העתיק את הספר 'שיחות וסיפורים' מרבי אברהם חזן ובו קטעים שנשמטו מהספר (נדפסו בקובץ 'מטמונים' חלק א'), וכן עוד כתבים חשובים.

נקודה

תמיד יש תלמידים לצדיק שיכולים להחיות את הכל

(עפ"י ליקוטי הלכות, שלוחים ה, יב)

גזירת הגירוש שבוטלה

מלווה בחסיד מוולחוביץ, נכנס רבינו לעיר קמניץ ונותר שם עד רדת הערב. כשהחשיך, אמר למלווהו שייצא מן העיר כי רוצה הוא להישאר לבדו, "מחר תחזור לכאן ותמצאני", אמר לו.

וכך, למרות החוק האוסר על יהודים לשהות בעיר בלילה, נשאר רבינו יחידי ללון בקמניץ. מה עשה שם, ומדוע, איש לא ידע.

למחרת הגיע מלווהו של רבינו בחזרה לעיר ומצא אותו. רבינו הלך יחד עמו לרבים מבתי העיר, הוא חיפש בכוונה סיבות כדי להיכנס דווקא לאותם מקומות. בכמה בתים התדפק על הדלת וביקש שיתנו לו 'משקה' לשתות וכדומה. כעבור זמן קצר, נסע חזרה לביתו, כשבדרכו הוא מבקר שוב במזיבו' והולך להשתטח על קבר זקנו הבעש"ט הקדוש.

וראה זה פלא: זמן קצר אחרי שביקר רבינו בקמניץ, בוטל באופן מפתיע החוק האוסר על יהודים להתגורר בעיר זו, והם הורשו לשוב לשם כמקדם.

עדות-זיכרון לדבר, נמצאת עד היום בפנקס העתיק של 'חברא קדישא' של קהילת קמניץ, שם נכתב, כי בשנת תקנ"ט, זמן קצר לאחר שביקר שם רבינו, בוטלה גזרת הגירוש, וכי בעקבות שובם של היהודים לעיר התעורר הצורך לייסד 'חברא קדישא' שתטפל בכבוד הנפטרים.

כל נסיעותיו של רבינו היו נשגבות מבינת אנוש, ובפרט נסיעה זו, עליה כותב רבי נתן: "ומה שעשה שם, נעלם מעין כל חי ועדיין לא נודע לשום אדם בעולם עד ביאת הגואל במהרה בימינו, אמן" (חיי מוהר"ן, נסיעתו לארץ ישראל כ"ט).

אך גם על פי פשוטם של דברים, הוא מציין את העובדה המפליאה כי: "אחר שלן שם רבינו זכרוננו לברכה - מאותו העת והלאה, ניתן רשות לאנשי קאמיניץ לדור בתוך העיר" (שבחי הר"ן, סדר הנסיעה שלו לארץ-ישראל, ב).

לא היתה זו הפעם היחידה שרבינו פתח דרכים לרבים. גם בנסיעתו הנשגבה לארץ הקודש, נשנה הדבר כמה פעמים באופנים שונים.

תוך כדי הנסיעה, מבקש רבי שמעון מרבינו לנסוע דרך הכפר וולחוביץ, שם מצטרף אליהם עוד אחד מהחסידים. רבינו מצווה עליהם שלא יודעו בשום מקום מי הוא, כי רצונו לנסוע בתור אדם פשוט ולא כאדמו"ר. הנסיעה נמשכת, הם מגיעים למזיבו' ועדיין מטרת הנסיעה איננה ידועה.

במהלך הנסיעה למזיבו', תקפה את רבי שמעון חולשה וכשהגיעו לשם כבר היה חולה מאוד, הוא נאלץ להישאר במזיבו' ולא המשיך במסע. במזיבו' הלך רבינו לבקר את הוריו הצדיקים רבי שמחה ומרת פייגא, ששמחו מאוד בבואו. לפני שרבינו נסע הלאה, הלך להיפרד מרבי שמעון, והתלמיד שאל: "רבי, מתי אתראה עמכם שוב? הרי יכול להיות שתתעכבו זמן רב בדרך".

"אתעכב שמונה או עשרה ימים, לא יותר", השיב לו רבינו. חזר רבי שמעון ושאל: "הרי לפני שיצאנו אמרתם שאינכם יודעים כמה זמן תארך הנסיעה?" "אכן, בביתי לא ידעתי", השיב הרבי, "אבל עכשיו אני יודע שאני צריך לנסוע לקמניץ ולא אתעכב בדרך יותר מעשרה ימים, כי הלילה היה אצלי זקני הבעל שם טוב והודיע לי להיכן לנסוע" - - -

"רבי!" הפציר רבי שמעון, "אנא, הבטיחו לי שכאשר תחזרו מהנסיעה, תמצאו אותי בחיים". רבינו הבטיחו על כך ולאחר מכן נפרד ממנו, עלה על העגלה ויצא לדרך לקמניץ הרחוקה.

ר' פייניע מוכר האוויים הביט בדאגה אל גלגל החמה ההולך ונעלם מעבר לאופק; "עלי למהר לפנות את הסחורה ולהסתלק", הרהר לעצמו. גם ר' זרח סוחר הבהמות ור' בערל מוכר האריגים נפנו להתקפל במהירות ולעזוב את השוק. ואילו עמיתיהם הסוחרים הנכרים, ישבו ליד דוכניהם ופיהקו בשלווה, משל מאומה אינו דוחק בהם, וכאילו מצדם יכולים הם להישאר ללון כאן עד ליום השוק של מחר.

קמניץ של שנות התק"ן. בעבר גרו כאן יהודים בהמוניהם, אך קיסר רוסיה אוגוסט השלישי, גרש אותם מן העיר ואסר עליהם לגור ואף ללון שם. סוחרים יהודים שהתגוררו באזור, הורשו להיכנס לעיר בשעות היום בלבד, ומיד עם רדת הלילה היה עליהם לעזוב את העיר; ואבוי למי שנתפס עובר על החוק. כבר קרוב ליובל שנים שגורת הגרוש בתוקפה, ויהודי הסביבה החפצים להתפרנס ממסחר בעיר, נאלצים להסתגל לחוק נוקשה זה.

באחד הימים קורא רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב למשמשו הנאמן רבי שמעון ושואל אותו האם יוכל להצטרף אליו לנסיעה, שאינו יודע כמה זמן תארך. המשמש חוכך בדעתו, ולאחר מכן מחליט להצטרף אל הרבי. הוא פונה להכין עגלה וסוסים וכל הדרוש לנסיעה והם יוצאים לדרך.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מה קרה בדיוק עם הילד שלמה אפרים בן רבינו?

תשובת הר"ר שמואל נחמן גודלביסקי:

בסוף חודש אדר שנת תקס"ה נולד לרבינו הקדוש בן. למחרת הגיעו מוהרנ"ת ועוד כמה תלמידים אל רבינו ושהו אצלו במשך כל אותו שבוע, עד אחרי יום השלישי למילה.

כפי שהיה נהוג אז באוקראינה, ערכו את ה"שלום זכר" בשבת בבוקר. בשמחת הברית כיבד רבינו את מוהרנ"ת במצוות פריעה, ואילו רבינו עצמו עשה את החיתוך וגם היה הסנדק.

אמרו על הילד הזה, שהיתה נשמתו גבוהה מאוד והיו כלולים בו שני המשיחים, משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, ולכן נקרא שלמה אפרים - על שם שלמה בן דוד, ועל שם אפרים בן יוסף (שיש"ק ד, קלט). כך גם היה, שכשבא רבי יודל לשמחת הברית, והיה לבוש בבגד חדש, פנה אליו רבינו בשמחה ואמר לו: "עם הבגד הזה עוד תקבל פני משיח!" (שיש"ק ב, קלב) - - -

בתחילת קיץ שנת תקס"ו, נתן רבינו ביד שנים מתלמידיו את ה"ספר הנשרף", וציוה עליהם לנסוע לערים שונות ולומר בכל עיר מעט מהספר. מוהרנ"ת מוסיף: "וזהוהיר אותי או להתפלל על הילד היקר שלו, שלמה אפרים ז"ל, ואמר: 'ידעתי כשמסרתי זה הספר ליד האנשים הנ"ל, שיקחו עצמם (היינו המקטרגים) ויתגברו על התינוק הזה; וגם האיש שמסרתי הספר הנ"ל לידו (היינו אחד משני אנשים הנ"ל), הזהרתיו מאד מאד בעת שמסרתי לידו הספר, למען השם, שיהיה נזהר להתפלל ולהתעורר על התינוק הנ"ל" (חיי"מ, קעו).

באותה עת היה גם נכד רבינו חולה באבעבועות שחורות, והתאונן רבינו בפני מוהרנ"ת כי יש לו צער גדול מזה, וסיפר שאצל הארז"ל נסתלק בן מחמת שגילה סוד לתלמידו רבי חיים ויטאל. "המוזבן מדבריו לענין עצמו: שכל צערו ויסורי' וצער בניו שיהיה - הכל הוא רק מהמת שעוסק עמנו לקרבנו להשם יתברך".

(המשך יבוא א"ה)

לחידודא
חידון השנוע לעצירים

חידה מס' **173**

על אילו דברים אמר רבי נתן שהם הלכות ברורות בתורת רבינו?

הפתרון לחידה מספר 172
לאילו בעיה מסוגל לעזור לימוד הש"ך על שולחן ערוך?
- **למי שמוחו מובלב**
(ספר המידות, דעת ג)

זכה בהגרלה לחידה מס' 171
יעקב פראנק, רח' צפניה, ירושלים
בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000.
לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה.
בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

הכל לטובה

הרב מאיר רבינו

בכל מאורע שקורה עם האדם, ישנן שתי סוגי הסתכלות, שמתייחסות בגמרא לשני גדולי עולם: התנא רבי עקיבא, והתנא נחום איש גמזו.

משמו של רבי עקיבא למדנו (ברכות ט ע"ב): "לעולם יהא אדם רגיל לומר: 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד'". כלומר, אפילו אם אירע לו מעשה אשר על פניו נראה שאינו לטובתו, עליו להאמין כי כל שה' עושה, הוא לטובתו, וגם ממקרה זה עוד תצמח טובה. כמו שאכן ארע לרבי עקיבא בעצמו, כאשר הלך פעם בדרך ורצה ללון בלילה בעיר אחת והתושבים לא הניחו לו, ובסוף עלו באותו לילה שוודים על העיר ובזו את כל התושבים.

דרגה אחרת היא זו של התנא נחום איש גמזו, שהיה נקרא בשם זה משום שעל כל דבר שאירע עמו היה אומר: "גם זו לטובה" (תענית כא ע"א). כאשר כוונתו היתה, כי גם מקרה שנראה כמקרה רע - הוא עצמו טובה שה' עשה לו.

על גישה זו כותב רבינו בליקוטי מוהר"ן (ח"א ד): "כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו - זאת הבחינה היא מעין העולם הבא!"

הידיעה הזו איננה ידיעה המושגת על ידי חקירות - כאשר הוזהרנו רבות על ידי רבינו להתרחק מהן עד הקצה האחרון - כי אם הפנמת הידיעה והאמונה בלב שלם, שכל אשר קורה, בין טוב ובין היפך, הרי זה לטובה.

דרגה זו היא כאמור, מעין עולם הבא, כפי שהקשו חז"ל (בפסחים נ"ב) על הפסוק: "ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד" - וכי עכשיו אינו אחד?! אלא עכשיו מברכים על הטובה ברכת "הטוב והמטיב", ועל הרעה "דיין האמת", אולם לעתיד לבוא יברכו גם על הרעה הטוב והמטיב, שכן יגיעו אז לדרגה עצומה כזו, שיראו את הטוב הגנוז בכל אשר ה' עושה אנתו.

זוהי מדרגה של צדיקים גדולים, כמו שרבינו מפרש את דברי דוד המלך (בהלים נ): "בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר" - היינו, בין שם הוי"ה - מידת החסד - ובין אלקים - שהוא מידת הגבורה - אהלל את ה'. וכפי שאמר רבינו על עצמו אחרי השריפה הגדולה שהיתה בעיר ברסלב בשנת תק"ע: "לא מבעיא מעות, היינו הפסד ממון - בוודאי אני מקבל בשמחה, כי 'עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו' (איוב ב). אבל אפילו כשנפקד אצלי נפש ח"ו - והשם יתברך ישמרנו מהיום ולהבא - גם כן הוא מקבל בשמחה גדולה, עד שכל עניני אבלות שצריכין לנהוג, כגון בכיה וכיוצא - הוא צריך להכריח עצמו לזה, כי יש לו שמחה גדולה אז, והכל שווה אצלו, כאילו לא היה כלל בעולם. השם יתברך ישמרנו תמיד מעתה ועד עולם" (חיי מוהר"ן קפ"ו).

ובכן, רבינו השיג שהכל לטובה, עד שהיה צריך להכריח את עצמו להתאבל על צרה. אולם רבינו רוצה שגם אנו נחיה כך עד כמה שאפשר.

(מסובך מחורף שיהיה של הרב מאיר רבינו שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במספרת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. עברית, 1, 2, 4, 5, 1)

הצדיק פותח לנו את העיניים

חטא הוא כמו מדרון חלקלק, קל ליפול אבל קשה לצאת, שכן עבירה מטמטמת לבו של אדם (יומא ט), כך שאחרי החטא כבר קשה לראות את גדולת ה', את חסדיו וגבורותיו המתגלים בבריאה; אז גם קשה לאדם להסתכל על עצמו, על המידות שלו ועל החסרונות שלו - אם כך ראוי להיות או כך ראוי לנהוג, עד שהדך לחטא נוסף - קצרה מאד; ואילו השני כבר מושך את השלישי, וכן הלאה, כהגדרת חז"ל: "עבירה גוררת עבירה" (אבות ד, ב).

אנחנו מוכרחים משהו שיעצור את ההידרדרות הזו, משהו שבאמצעותו נוכל לפקוח את העיניים כדי להתבונן מי אנחנו, מי שלח אותנו לכאן, ולשם מה.

לשם כך שולח לנו הקב"ה צדיקים בכל דור, שזוכו למאוס בפיתוי היצר הרע, עד שטיהרו וזיככו את עצמם מכל נדנד חטא ועוון, ושעל ידי דביקותם בה' הם זוכים למבט האמיתי על גדולת הבורא, ועל מעמדו ותפקידו של האדם בעולם. כשאנחנו מתקרבים אל צדיקים אלה, שומעים בקולם ודבקים בדרכיהם - גם אנחנו יכולים לפקוח את העיניים, ואז יש גם לנו סיכוי לשוב ולהתעלות.

זו הסיבה שהצדיקים מכוונים "עיני העדה" (במדבר טו), שכן על ידם אנו זוכים ל"עיניים" רוחניות כדי להתבונן מחד גיסא במצבנו הרוחני; ומאידך גיסא - לראות את גדולת ה' וחסדיו, שעל ידם נוכל גם אנחנו לשוב ולהתקן.

כך נבין את הפסוק: "ראו - כי קרא ה' בשם בצלאל" (שמות לח). לאמור, שעל ידי העובדה שה' קרא בשם בצלאל, דהיינו שהצדיק מתפרסם בעולם ויכולים להתקרב אליו, אוי "ראו" - זוכים לראיה רוחנית אמיתית ומעמיקה.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן, ח"ב, סז)

02-5410100
www.zadikimtour.com

ד"ר צדיקים

כ"א אדר ב
בליז'נסק!

חדש ומיוחד:
פולין-אוקראינה 24 שעות!

ההרשמה בעיצומה!

נסיעות לאומן
ולכל היעדים בעולם
שירות > מקצועיות > אמידות

נתיבים טורס
סיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח ופריסה, לרפואה, למקטטה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים											
<p>ברוך פארק - ירושלים - מודיעין עילית</p> <p>הר"ר שלמה דב לעפקאוויטש ה"ר, הר"ר חיים ישע נראס ה"ר הר"ר ראובן יוסף לעפקאוויטש ה"ר תרמו והפיצו 3000 גליונות</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר אריה לודמן ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה</p>	<p>צפת</p> <p>הר"ר אברהם קובי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה</p>	<p>ברוך פארק</p> <p>הר"ר מלמה אהרן אונגברג ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת ארזי חברה' נתן גולדפילד ז"ל זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה</p>	<p>חשמונאים</p> <p>תלמידי ישיבת מאורות נתן ה"ר תרם והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת ארזי חברה' נתן גולדפילד ז"ל זכות ההפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר יצחק דייטש ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ זקנו הר"ר מרדכי יוד לע"נ זקנו הר"ר משה יעקב נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר זאב אטינגר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ אביו הר"ר אברהם בנימין ב"ר הר"ר מרדכי אטינגר ז"ל נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר זאב אטינגר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ אביו הר"ר אברהם בנימין ב"ר הר"ר מרדכי אטינגר ז"ל נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר זאב אטינגר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ אביו הר"ר אברהם בנימין ב"ר הר"ר מרדכי אטינגר ז"ל נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר זאב אטינגר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ אביו הר"ר אברהם בנימין ב"ר הר"ר מרדכי אטינגר ז"ל נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר זאב אטינגר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ אביו הר"ר אברהם בנימין ב"ר הר"ר מרדכי אטינגר ז"ל נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>	<p>ירושלים</p> <p>הר"ר זאב אטינגר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ אביו הר"ר אברהם בנימין ב"ר הר"ר מרדכי אטינגר ז"ל נלביע כ"ח אדר תשס"ב. תנצבה.</p>

מסע משולב וחווייתי שלא ישכח! יאמפול ליזענסק-אוקראינה

מסע קברי צדיקים באוקראינה • שבת מרוממת בהלון החדיש ביאמפול • ביום האירצייט בליזענסק

רוח מלכי ישראל 16 | ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80